

پیشرفت اسلامی ایرانی یک پارچه

مهدی طالب^۱

پس از جنگ دوم جهانی که آمریکا با اجرای طرح مارشال در کشورهای متفق اروپایی و عملیات عمرانی در کشورهای جهان سوم مقوله توسعه یا Development را مطرح کرد از همان زمان، عمران یا توسعه را با دیدگاه‌هایی در رابطه با نیازهای روز کشورهای اروپایی و آمریکا، طراحی و به مرحله اجرا گذاشت.

تشکیل سازمان برنامه و بودجه در ایران از آغاز با حضور و ارشادات آمریکا آغاز شد و از سال ۱۳۲۷ برنامه اول عمرانی را در کشور آغاز کردند و زمینه‌های لازم برای طراحی و اجرای برنامه‌های بعدی را پایه‌گذاری کردند. و راه‌هایی را رفتند که در مجموع خواسته‌های کشورهای غربی را هموار می‌کرد. الگوی توسعه در ایران بر اساس الگوی نوسازی شروع شد و کم و بیش ادامه دارد. شروع پیشرفت اسلامی ایرانی در کشور، نیازمند مقدماتی است که به اجمال به آنها پرداخته می‌شود.

۱- پیشرفت را باید به مثابه کلیتی در نظر گرفت که دارای ابعاد مختلفی است. ابعاد فرهنگی و معنوی ابعاد ارزشی ابعاد عدالت اجتماعی و ...

۲- متأسفانه در ایران هیچ‌گاه به ابعاد مختلف و پیش‌نیازهای پیشرفت عنایت ویژه نشده است و حتی بر عکس خواسته و ناخواسته به اموری پرداخته شده که موجب تغییر سبک زندگی و به عبارت دیگر مشمول هجوم فرهنگی به کشور شده است.

۳- توانایی‌های اقتصادی و امکاناتی که پیش‌نیاز پیشرفت اسلامی ایرانی است در کشور فراهم بوده و هست نمونه‌های مختلفی از این توانایی‌ها در جنگ تحمیلی در پیروزی انقلاب اسلامی و ... مشاهده گردیده است.

۴- حرکت به سوی پیشرفت نیازمند حدکت در جهت احیای باورها و اعتقادات اسلامی-ایرانی دارد که مدت‌ها است (بعد از پیروزی انقلاب اسلامی و انقلاب معنوی که در جامعه حاصل شد) آنچنان که باید مد نظر قرار نگرفته است.

۵- اگر حرکت به سوی پیشرفت از ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، ارزشی و ... آغاز گردد زمانی امکان پیشرفت اسلامی-ایرانی فراهم می‌شود که همه پیشرفت‌ها قرین هم انجام شود.

^۱ استاد دانشگاه تهران